

Zpráva z akce

Polské farmy plné inspirace: Příběhy, které mění pohled na zemědělství

Akce: „Zemědělství na farmách v Polsku“
Termín: 10.–14. června 2025

V polovině června 2025 proběhla odborná zahraniční exkurze do Polska. Ta se specializovala zejména na zemědělství a ukázkou realizovaných projektů za finanční podpory z Programu rozvoje venkova (PRV), které mohou být inspirací pro projekty, na které lze čerpat dotace ze Strategického plánu Společné zemědělské politiky na období 2023–2027 (SP SZP).

Na farmě Pavlín Dvůr v Ralsko-Svébořicích, hospodařící na 540 hektarech výhradně ekologickým způsobem, jsme se seznámili s pěstováním obilovin, luskovin a krmných plodin, které slouží především jako potrava pro chov masného skotu plemen Galloway, Limousine a Shorthorn. Farma je příkladem propojení tradičního zemědělství s ekologickými principy a udržitelným hospodařením, což přispívá k ochraně půdy, biodiverzity a celkové krajiny. Výjimečnou součástí farmy je hřebčín dostihových koní, kde jsme měli možnost sledovat detailní péči a trénink koní – od klidného ranního režimu po intenzivní výcvik v sedle. Tento komplexní přístup podtrhuje důležitost harmonického vztahu mezi zemědělstvím a přírodou.

1: Farma Pavlín Dvůr, dostihový kůň

Záměrem farmy je nejen produkce kvalitních potravin, ale také zachování tradičních hodnot zemědělství v souladu s moderními ekologickými standardy. Využití podpory z PRV umožňuje investice do moderní techniky a rozvoj chovu, což farmě pomáhá zvýšit efektivitu a konkurenceschopnost při současném respektu k životnímu prostředí.

2: účastníci na prohlídce po farmě

Rodinný podnik Kariny a Tomáše Jakielových, založený v roce 2015 bez předchozích zemědělských zkušeností, představuje inspirativní příklad odvahy a inovace. S principy regenerativního zemědělství, které klade důraz na obnovu půdy a minimalizaci používání průmyslových hnojiv, hospodařící na farmě s chovem masného skotu plemene Angus a masnou drůbeží. Veškerou produkci zpracovávají a prodávají ze dvora, čímž podporují lokální ekonomiku a zkracují dodavatelské řetězce. Majitel Tomáš s humorem konstatuje: „Ještě jsme nezkrachovali – takže se nám daří.“ Hovořili jsme o začátcích bez zemědělského zázemí, ekonomice přímého prodeje i možnostech využití dotačních titulů podobných těm v ČR. Majitel farmy zdůraznil, že jejich cílem je produkovat kvalitní potraviny, které respektují krajinu, životní prostředí i welfare zvířat. Jak sám řekl: „Dát zvířatům co nejlepší život, aby jen jeden den v jejich životě byl mizerný.“ Toto motto dokonale vystihuje

přístup farmy k udržitelnému a odpovědnému hospodaření. Farma také ukazuje, jak lze bez předchozího zemědělského zázemí a s omezeným personálním obsazením dosáhnout efektivního a ekologicky šetrného hospodaření.

Druhý den exkurze jsme strávili v Lubuském zemědělském poradenském centru v Kalsku (LODR), které více než 50 let podporuje zemědělce a rozvoj venkova. Seznámili jsme se s jejich poradenskými službami v oblasti ekologického zemědělství, ekonomiky a inovací. Zajímavou součástí programu byla i diskuse o pěstování máku, který má v Polsku odlišný legislativní rámec než u nás.

Odpoledne jsme zavítali do ekologického vinařství Miłosz v Zielonej Górze, Ekologické a biodynamické vinařství Miłosz hospodaří na 7 hektarech vinic a je certifikováno pro ekologickou produkci. Specializuje se na odrůdy jako Pinot Noir, Traminer či Zweigelt, a svá vína exportuje i do zahraničí. Díky podpoře z PRV získalo vinařství 50% dotaci na investice do výrobních kapacit, což umožnilo rozšíření a modernizaci provozu.

3: přednáška ve vinařství

Význam vinařství spočívá v propagaci ekologického zemědělství v oblasti, která má dlouhou vinařskou tradici, ale také v šíření myšlenky udržitelného pěstování vinné révy bez negativního dopadu na životní prostředí. Vinařství tak přispívá k diverzifikaci zemědělské produkce a rozvoji regionálního agrárního trhu, kdy své produkty exportuje do zahraničí.

Večer jsme navštívili rodinnou farmu Oleje Mycielin v obci Niegosławice, známou tradiční výrobou za studena lisovaných olejů, zejména lněného oleje, který je zařazen mezi tradiční polské produkty s několika oceněními. Farma klade velký důraz na kvalitu, udržitelnost a zachování tradičních postupů výroby. Je aktivní v Lubuském centru regionálního produktu, což jí pomáhá propagovat výrobky a pronikat na širší trhy. Záměr farmy je uchovat a rozvíjet tradiční řemeslnou výrobu zdravých potravin, která respektuje přírodní cykly a šetrné technologie. Tento přístup je inspirativní nejen z hlediska kvality produktů, ale také podpory lokální ekonomiky a ochrany kulturního dědictví.

4: Lisování oleje

Další dny jsme poznávali Muzeum etnografické v Zielonej Górze – Ochli, které nabízí autentický pohled na tradiční venkovský život a architekturu regionu, a ekologickou farmu Smaki Przylasek, která kombinuje chov ovcí, včelařství a výrobu zdravé výživy. Velký zájem vzbudil i podnik Sad Solniki, který se více než 60 let věnuje ekologickému pěstování ovoce a výrobě 100% přírodních šťáv bez přidaných látek.

5. Muzeum a skanzen v Ochli

Vinařství Cwielong-Olszewski v Balcarzowicích nás zaujalo svou historií a oceněnými víny, která

pravidelně získávají mezinárodní uznání. Projekt rozšíření výroby a skladovacích kapacit podpořený z PRV ukazuje, jak dotační programy mohou pomoci rozvoji rodinných podniků.

Předposlední den exkurze jsme navštívili jezdecký areál Borycz v Opolském vojvodství, kde se propojuje láska ke koním s rozvojem agroturistiky. Areál realizoval projekt na podporu venkovského turismu, což je skvělý příklad udržitelného rozvoje regionu.

Na farmě Agroland v Krapkowicích jsme měli možnost vidět moderní zemědělský podnik s komplexní rostlinnou i živočišnou výrobou. Farma čerpá dotace z evropských fondů na modernizaci technologií a zvyšování efektivity, což přispívá k udržitelnému růstu a konkurenceschopnosti.

Poslední den exkurze jsme věnovali návštěvě zemědělského veletrhu Opolagra v Kamień Śląski, který je zaměřený na moderní technologie a stroje pro malé a střední farmy. Cílem této části programu bylo seznámit se s aktuálními trendy v zemědělské technice a navázat užitečné kontakty s odborníky z oboru. Součástí byla také plánovaná setkání se zástupci organizace LODR Kalsk, kde jsme si vyměnili zkušenosti týkající se rozvoje venkova.

Celá exkurze byla plná inspirace, cenných informací o polském zemědělství, ekologických postupech a možnostech financování z evropských fondů. Cílem této zahraniční exkurze bylo získat hlubší pohled do aktuálních trendů a praktických zkušeností v oblasti zemědělství, které jsou úzce propojené s udržitelným rozvojem, ekologickými postupy a efektivním využíváním dotačních programů. Díky návštěvám různých typů farmářských podniků, poradenských center i veletrhů jsme měli možnost poznat, jak se v Polsku daří kombinovat tradici s moderními inovacemi a zároveň klást důraz na péči o přírodu a zvířata.

Zahraniční exkurze jsou klíčové pro rozvoj našich znalostí a dovedností, neboť umožňují přímou výměnu zkušeností, navazování nových kontaktů a inspiraci k zavádění osvědčených postupů v českém zemědělství. Tyto cesty nás nejen motivují k dalšímu zlepšování, ale také posilují mezinárodní spolupráci a podporují společné úsilí o udržitelnou budoucnost venkova.

Zapsala: Ing. Marcela Synková
Dne: 11. 7. 2025

6: účastníci při prohlídce a diskuzi na exkurzi

7: Mláďata lamy